

TEMEL HEKİMLİK UYGULAMALARI

Temel Hekimlik Uygulamaları Öğrenme Düzeyleri:

Tıp fakültesinden mezun olan hekimin, temel hekimlik uygulamaları sırasında sergilemesi gereken performansın, dolayısıyla öğrenmenin asgari düzeyini belirtir (Tablo 2.4.1.). Asgari düzey listesindeki her bir beceri / uygulama için ayrı ayrı belirlenir. Fakülteler uyguladıkları eğitim süresi içinde, her bir öğrencinin söz konusu hekimlik uygulamasını belirlenen asgari düzeyde yapabilir duruma gelmesini sağlarlar.

Öğrenme Düzeyi	Açıklama
1	Uygulamanın nasıl yapıldığını bilir ve sonuçlarını hasta ve/veya yakınlarına açıklar
2	Acil bir durumda kılavuz/yönergeye uygun biçimde uygulamayı yapar
3	Karmaşık olmayan, sık görülen, durumlarda/olgularda uygulamayı* yapar
4	Karmaşık durumlar/olgular da dahil uygulamayı* yapar
* Ön değerlendirmeyi/değerlendirmeyi yapar, gerekli planları oluşturur, uygular ve süreç ve sonuçlarıyla ilgili hasta ve yakınlarını/toplumu bilgilendirir	

BÖLÜM 2

2.4. TEMEL HEKİMLİK UYGULAMALARI LİSTESİ

Tablo 2.4. Temel Hekimlik Uygulamaları	Düzeyler
A. Öykü alma	
1. Genel ve soruna yönelik öykü alabilme	4
2. Mental durumu değerlendirebilme	3
3. Psikiyatrik öykü alabilme	3
B. Genel ve soruna yönelik fizik muayene	
1. Adli olgu muayenesi	3
2. Antropometrik ölçümler	3
3. Batın muayenesi	4
4. Bilinç değerlendirme	4
5. Çocuk ve yenidoğan muayenesi	4
6. Deri muayenesi	4
7. Digital rektal muayene	3
8. Gebe muayenesi	3
9. Genel durum ve vital bulguların değerlendirilmesi	4
10. Göz dibi muayenesi	2
11. Göz muayenesi	3
12. Jinekolojik muayene	3
13. Kardiyovasküler sistem muayenesi	4
14. Kas-İskelet sistem muayenesi	3
15. Kulak-burun-boğaz ve baş boyun muayenesi	3
16. Meme ve aksiller bölge muayenesi	3
17. Nörolojik muayene	3
18. Olay yeri incelemesi	2
19. Ölü muayenesi	3
20. Ruhsal durum muayenesi	3
21. Solunum sistemi muayenesi	4
22. Ürolojik muayene	3
C. Kayıt tutma, raporlama ve bildirim	
1. Adli rapor hazırlayabilme	3
2. Adli vaka bildirimi düzenleyebilme	4
3. Aydınlatma ve onam alabilme	4
4. Engellilik raporu konusunda danışmanlık yapabilme	3
5. Epikriz hazırlayabilme	4
6. Güncel mevzuata uygun sağlık raporlarını hazırlayabilme	3

Tablo 2.4. Devamı	Düzeyler
C. Kayıt tutma, raporlama ve bildirim	
7. Hasta dosyası hazırlayabilme	4
8. Ölüm belgesi düzenleyebilme	3
9. Reçete düzenleyebilme	4
10. Tedaviyi red belgesi hazırlayabilme	4
11. Yasal olarak bildirim zorunlu hastalıkları ve durumları bildirme ve raporlama	4
D. Laboratuvar testleri ve ilgili diğer işlemler	
1. Biyolojik materyalle çalışma ilkelerini uygulayabilme	4
2. Dekontaminasyon, dezenfeksiyon, sterilizasyon, antisepsi sağlayabilme	4
3. Dışkı yayması hazırlayabilme ve mikroskopik inceleme yapabilme	3
4. Direkt radyografileri değerlendirebilme	3
5. EKG çekebilme ve değerlendirebilme	3
6. Gaitada gizli kan incelemesi yapabilme	4
7. Glukometre ile kan şekeri ölçümü yapabilme ve değerlendirebilme	4
8. Kanama zamanı ölçümü yapabilme ve değerlendirebilme	2
9. Laboratuvar inceleme için istek formunu doldurabilme	4
10. Laboratuvar örneğini uygun koşullarda alabilme ve laboratuvara ulaştırabilme	4
11. Mikroskop kullanabilme	4
12. Peak-flow metre kullanabilme ve değerlendirebilme	3
13. Periferik yayma yapabilme ve değerlendirebilme	3
14. Su dezenfeksiyonuyapabilme	3
15. Su numunesi alabilme	3
16. Sularda klor düzeyini belirleyebilme ve değerlendirebilme	3
17. Tam idrar analizi (mikroskopik inceleme dahil) yapabilme ve değerlendirebilme	3
18. Tarama ve tanısal amaçlı inceleme sonuçlarını yorumlayabilme	3
19. Vajinal akıntı örneği hazırlayabilme	3

Tablo 2.4. Devamı	Düzeyler
E. Girişimsel ve girişimsel olmayan uygulamalar	
1. Acil psikiyatrik hastanın stabilizasyonunu yapabilme	3
2. Adli olguların yönetilebilmesi	3
3. Airway uygulama	3
4. Akılcı ilaç kullanımı ilkelerini uygulayabilme	4
5. Akılcı laboratuvar ve görüntüleme inceleme istemi yapabilme	4
6. Arteryal kan gazı alma	3
7. Atel hazırlayabilme ve uygulayabilme	3
8. Balon maske (ambu) kullanımı	4
9. Bandaj, turnike uygulayabilme	4
10. Burun kanamasına müdahale edebilme	2
11. Çocuklarda büyüme ve gelişmeyi izleyebilme (persentil eğrileri, tanner derecelendirmesi)	3
12. Çoklu travma hastasının değerlendirilmesi	3
13. Damar yolu açabilme	3
14. Defibrilasyon uygulayabilme	4
15. Delil tanıyabilme/koruma/nakil	2
16. Deri-yumuşak doku apsesi açabilme	3
17. Dış kanamayı durduracak/sınırlayacak önlemleri alabilme	3
18. DixHallpike testi ve Epley manevrası uygulayabilme	3
19. Doğum sonrası anne bakımını yapabilme	3
20. Doğum sonrası bebek bakımı yapabilme	3
21. El yıkama	4
22. Endoskopik işlem	1
23. Entübasyon yapabilme	3
24. Epizyotomi açılabilme ve dikebilme	2
25. Gebe ve loğusa izlemi yapabilme	3
26. Genogram çıkarabilme (soy ağacı çıkarabilme)	1
27. Glasgow/AVPU koma skalasının değerlendirilebilme	4
28. Gözden yabancı cisim çıkarılması	2
29. Hastadan biyolojik örnek alabilme	3
30. Hastanın uygun olarak taşınmasını sağlayabilme	4
31. Hastaya koma pozisyonu verebilme	4

Tablo 2.4. Devamı	Düzeyler
E. Girişimsel ve girişimsel olmayan uygulamalar	
32. Hastayı uygun biçimde sevk edebilme	4
33. Hava yolundaki yabancı cismi çıkarmaya yönelik ilk yardım yapabilme	3
34. Hukuki ehliyeti belirleyebilme	2
35. İM, IV, SC, ID enjeksiyon yapabilme	4
36. İdrar sondası takabilme	3
37. İleri yaşam desteği sağlayabilme	3
38. İntihara müdahale	2
39. İntraosseos uygulama yapabilmesi	2
40. Kan basıncı ölçümü yapabilme	4
41. Kan transfüzyonu yapabilme	3
42. Kapiller kan örneği alabilme	4
43. Kene çıkartabilme	3
44. Kültür için örnek alabilme	3
45. Lavman yapabilme	3
46. Lomber Ponksiyonyapabilme	1
47. Minimalental durum muayenesi	3
48. Nazogastrik sonda uygulayabilme	3
49. Normal spontan doğum yaptırabilme	2
50. Oksijen ve nebul-inhalel tedavisi uygulayabilme	4
51. Oral, rektal, vajinal ve topikal ilaç uygulamaları yapabilme	3
52. Otopsi yapabilme	2
53. Parasentez yapabilme	1
54. Perikardiyosentez uygulayabilme	1
55. Plevral ponksiyon/torasentez yapabilme	2
56. PPD testi uygulayabilme ve değerlendirme	3
57. Puls oksimetre uygulayabilme ve değerlendirebilme	4
58. Rinne-Weber testleri uygulayabilme	3
59. Servikal collar (boyunluk) uygulayabilme	4
60. Soğuk zincire uygun koruma ve taşıma sağlayabilme	4
61. Solunum fonksiyon testlerini değerlendirebilme	3
62. Suprapubik mesane ponksiyonu yapabilme	2

BÖLÜM 2

2.4. TEMEL HEKİMLİK UYGULAMALARI LİSTESİ

Tablo 2.4. Devamı	Düzeyler
E. Girişimsel ve girişimsel olmayan uygulamalar	
63. Temel yaşam desteği uygulayabilme	4
64. Topuk kanı alabilme	4
65. Travma sonrası kopan uzvun uygun olarak taşınmasını sağlayabilme	4
66. Uygulanacak ilaçları doğru şekilde hazırlayabilme	3
67. Vajinal ve servikal örnek alabilme	3
68. Yara-yanık bakımını yapabilme	3
69. Yenidoğan canlandırması	2
70. Yüzeysel sütür atabilme ve alabilme	4
71. Zehirlenmelerde akut dekontaminasyon ilkelerini sağlama	2
F. Koruyucu hekimlik ve toplum hekimliği uygulamaları	
1. Acil yardımların organizasyonunu yapabilme	3
2. Aile planlaması danışmanlığı yapabilme	4
3. Bağışıklama danışmanlığı verebilme	4
4. Bağışıklama hizmetlerini yürütebilme	4
5. Doğru emzirme yöntemlerini öğretebilme	4
6. Geriyatrik değerlendirme yapabilme	3
7. Kendi kendine meme muayenesini öğretebilme	4
8. Kontrasepsiyon yöntemlerini doğru uygulayabilme ve kullanıcıları izleyebilme	3
9. Maluliyet değerlendirme	1
10. Olağan dışı durumlarda sağlık hizmeti sunabilme	2
11. Periyodik sağlık muayenesi (görme, işitme, metabolik hastalıklar, riskli grupların aşılınması, kanser taramaları)	4
12. Sağlık çalışanlarının sağlığının korunması ile ilişkili önlemleri alabilme	4
13. Sağlık hizmeti ilişkili enfeksiyonları engelleyici önlemleri alabilme	3
14. Toplu yaşam alanlarında enfeksiyonları engelleyici önlemleri alma	4
15. Topluma sağlık eğitimi verebilme	3
16. Toplumda bulaşıcı hastalıklarla mücadele edebilme	3

Tablo 2.4. Devamı	Düzeyleyler
F. Koruyucu hekimlik ve toplum hekimliği uygulamaları	
17. Toplumda sağlıkla ilgili sorunları epidemiyolojik yöntemler kullanarak saptayabilme ve çözüm yollarını ortaya koyabilme	3
18. Toplumdaki risk gruplarını belirleyebilme	3
G. Bilimsel araştırma ilke ve uygulamaları	
1. Bilimsel verileri derleyebilme, tablo ve grafiklerle özetleyebilme,	3
2. Bilimsel verileri uygun yöntemlerle analiz edebilme ve sonuçları yorumlayabilme	2
3. Bir araştırmayı bilimsel ilke ve yöntemleri kullanarak planlayabilme	2
4. Güncel literatür bilgisine ulaşabilme ve eleştirel gözle okuyabilme	3
5. Klinik karar verme sürecinde, kanıta dayalı tıp ilkelerini uygulayabilme	3
6. Sağlık düzeyi göstergelerini kullanarak hizmet bölgesinin sağlık düzeyini yorumlayabilme	3
H. Sağlıklılık	
1. Bağışıklama-çocukluk çağı ve erişkinlerde	4
2. Bebek Sağlığı İzlemi	4
3. Egzersiz ve fiziksel aktivite	4
4. Hayatın farklı evrelerinde izlem ve periyodik sağlık muayeneleri (gebelik, doğum, lohusalık, yenidoğan, çocukluk, ergenlik, yetişkinlik, yaşlılık)	4
5. Sağlıklı beslenme	4
I. Taramalar	
1. Evlilik öncesi tarama programı	4
2. Gelişimsel kalça displazisi tarama programı	4
3. Görme tarama programları	4
4. İşitme tarama programları	4
5. Yenidoğan metabolik ve endokrin hastalık tarama programı	4

BÖLÜM 2

2.5. TEMEL TIP BİLİMLERİ UÇEP UYUM TABLOSU (ÖRNEK)

Tablo 2.5. Temel Tıp Bilimleri UÇEP Uyum Tablosu

Semptomlar durumlar	Çekirdek hastalıklar / klinik problemler	Öğrenme / Performans Düzeyi	İlgili olduğu organ sistemi, tema	İçerik listesi
Öksürük	Pnomoni	TTKİ	Solunum	Solunum sistemi anatomisi Solunum sistemi histolojisi ve embriyolojisi Solunum fizyolojisi pH - Asid baz dengesi Solunum yolu enfeksiyonlarının mikrobiyolojik etkenleri Solunum yolu enfeksiyonlarının patogenezi Solunum mekaniği ve dinamiği Solunum yolları hastalıklarında epidemiyoloji Solunum sistemi enfeksiyonları tedavisinin farmakolojisi Solunum sistemi radyolojisi Pnomoni tanısı, ayırıcı tanısı ve tedavisi Solunum yolu enfeksiyonlarında korunma ve izlem

İlgili hekimlik uygulamaları	İlgili Yeterlikler	Öğrenme yöntemi/ Ölçme- Değerlenme yöntemi
<p>Genel ve soruna yönelik öykü alabilme Genel durum ve vital bulguların değerlendirilmesi Solunum sistemi muayenesi Aydınlatma ve onam alabilme Epikriz hazırlayabilme Hasta dosyası hazırlayabilme Reçete düzenleyebilme Biyolojik materyalle çalışma ilkelerini uygulayabilme Direkt radyografileri okuma ve değerlendirebilme Laboratuvar inceleme için istek formunu doldurabilme Laboratuvar örneğini uygun koşullarda alabilme ve laboratuvara ulaştırabilme Arteryal kan gazı alma Tarama ve tanısal amaçlı inceleme sonuçlarını yorumlayabilme Akılcı ilaç kullanımı ilkelerini uygulayabilme Akılcı laboratuvar ve görüntüleme inceleme istemi yapabilme Kültür için örnek alabilme Hastadan biyolojik örnek alabilme Bağışıklama danışmanlığı verebilme Sağlık ile ilgili konularda veri toplama, analizi ve yorumlayabilme Toplu yaşam alanlarında enfeksiyonları engelleyici önlemleri alma Topluma sağlık eğitimi verebilme Toplumda bulaşıcı hastalıklarla mücadele edebilme Toplumda sağlıkla ilgili sorunları epidemiyolojik yöntemler kullanarak saptayabilme ve çözüm yollarını ortaya koyabilme Toplumdaki risk gruplarını belirleyebilme</p>	<p>Sağlık hizmeti sunumu</p>	<p>Fakülteler tarafından belirlenir</p>

2.6. KAYNAKLAR

1. Ulusal Çekirdek Eğitim Programı; 2002
2. Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitimi Ulusal Çekirdek Eğitim Programı; 2014.
3. TIPTA UZMANLIK KURULU MÜFREDAT OLUŞTURMA VE STANDART BELİRLEME SİSTEMİ, Çekirdek Müfredat Hazırlama Kılavuzu, 2013 <https://dosyamerkez.saglik.gov.tr/Eklenti/13066,tukmosmhk11pdf.pdf?0>
4. Özlem Coşkun, Işıl İrem Budakoğlu, Dilek Öztaş, Özgür Erdem , Sahada Çalışan Hekimlerin Ulusal Çekirdek Eğitim Programının-2014'te Yer Alan Hekimlik Uygulamaları Hakkındaki Görüşlerinin Değerlendirilmesi, sözel bildiri, UTES 2019, 10-12 Nisan 2019, Eskişehir Osmangazi Tıp Fakültesi
5. Türkiye Hane halkı Sağlık Araştırması: Bulaşıcı Olmayan Hastalıkların Risk Faktörleri Prevalansı 2017. Editörler: Üner S, Balcılar M, Ergüder T. Dünya Sağlık Örgütü Türkiye Ofisi, Ankara, 2018.
6. Karan M. A. Demografik Değişimle İlgili Hastalık Yükü. <http://www.sdplatform.com/dergi/1044/demografik-degisimle-ilgili-hastalik-yuku.aspx>. 17 Aralık 2018 tarihinde ulaşılmıştır.
7. Songur C, Saylavcı E., Kiran Ş. Avrupa'da Ve Türkiye'de Ruh Sağlığı Hizmetlerinin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi. Social Sciences Studies Journal. 2017, 3:4; 276-289.
8. Kahveci R, Dilmaç E., Özsarı H., Aydın M., Artantaş A. B., Ayhan D., Koç M. Sağlıklı Yaşlanma Ve Kronik Hastalıklar Raporu. 2013 <http://saglikliturkiye.org/yayinlar/saglikli-yaslanma-ve-kronik-hastaliklar-farkindalik-raporu/> 17 Aralık 2018 tarihinde ulaşılmıştır.
9. Türkiye Kronik Hastalıklar Ve Risk Faktörleri Sıklığı Çalışması. Editörler: Ünal B., Ergör G. Sağlık Bakanlığı Yayın No 909, Ankara, Yayın Tarihi 2013.
10. Ulusal Hastalık Yükü Çalışması Sonuçları Ve Çözüm Önerileri. Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi. 2017 http://www.tip.hacettepe.edu.tr/ekler/pdf/ulusal_program.pdf 17 Aralık 2018 tarihinde ulaşılmıştır.
11. Ulusal Hastalık Yükü Çalışması. Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi. 2013 http://www.hips.hacettepe.edu.tr/uhyusunumu_06122016.pdf 17 Aralık 2018 tarihinde ulaşılmıştır.
12. 652 Sağlık Bakanlığı Birinci Basamak Sağlık Kurum Ve Kuruluşlarına Ad Verilmesi Hakkında Yönerge, Mayıs 2019
13. Aile Hekimliği Uygulama Yönetmeliği, Tarih: 25.01.2013 Sayı: 28539
14. Budakoğlu İ, Coşkun Ö, Ergün MA. National Undergraduate Medical Core Curriculum in Turkey: Evaluation of Residents. Balkan Med J. 2014;31:23-28